

UNIDADE 5. RESUMO

Recorda

- *As unidades menores que compoñen a palabra son as seguintes:*
  - *Monema: Unidade morfolóxica mínima. Poden ser*
    - *Gramaticais: referencia á frase; sistema pechado.*
    - *Semantemas: referencia á realidade. Poden ser de dous tipos:*
      - *Lexemas: sistema aberto.*
      - *Prefixos e sufixos: sistema pechado.*
- *As palabras divídense en dúas clases: flexivas e non flexivas.*
- *Chámanse familias de palabras ás que comparten un mesmo lexema.*
- *As palabras gregas poden chegar á nosa lingua por diversas vías: como palabras patrimoniais (a través do latín e herdadas), como cultismos, como calcos semánticos ou como neoloxismos*
- *Os derivados pódense ter producido nunha etapa anterior da historia da lingua e, debido á evolución desta, ser 'irregulares'. Por exemplo, temos a palabra pedra < latín petram; pero tamén temos petrificar, pétreo.*
- *Os derivados poden ser cultismos, mentres as palabras básicas poden proceder da forma patrimonial. Por exemplo, temos cheo < latín plenum; pero tamén temos plenitude.*
- *Os prefixos poden ser gramaticais (como o aumento) ou léxicos. Séguense utilizando en galego e noutras linguas modernas para formar neoloxismos*
- *Unha palabra composta é a que está formada por dous lexemas.*
- *A composición permite ao grego crear moitos termos novos*
- *O maior problema que temos para coñecer os sistemas léxicos é que estes non presentan a mesma regularidade que os sistemas morfolóxicos. Un dativo de plural dos temas en -o, por exemplo, sabemos que remata en -oις, tanto se é substantivo como se é adxectivo. Pero non é previsible saber cales sufixos se realizan efectivamente, nin os seus valores semánticos permanecen invariables. En consecuencia, os sistemas léxicos non se organizan en clases abstractas e ben definidas. Non podemos facer a operación lexema + sufixo = derivado cun sentido preciso. Cada palabra actualiza o valor do sufixo dunha forma peculiar, que depende do lexema, da historia da palabra e do sistema léxico no que se integra.*